

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115219516
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8115219516.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: X. J., K.. XX.XX.XXXX, O. P. W.J. W. B. X, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24C/71/2015-89 zo dňa 4.10.2016 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutý rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 688,80 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, ktoré špecifikoval, citoval ust. § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1, 2, 3 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1 - 4 Ústavy a uviedol, že predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu škody vo výške 688,80 eura, ktorá predstavuje súhrn mesačných súm peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, ktorý nebol žalobkyni vyplácaný v období od 01.1.2009 do 30.4.2012 vo výške 9,28 % sumy životného minima x 40 mesiacov, t.j. v sume 688,80 eura z titulu nezákonného rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice č. U. zo dňa 2.4.2009 vo forme odňatia a zastavenia vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, ktorý jej bol priznaný v sume 16,60 eura od 1.5.2012. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov rozhodnutím č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.9.2009 odňal a zastavil vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia pre žalobkyňu v sume 16,60 eura mesačne od 1.1.2009 s poukázaním na ust. § 38 ods. 16 zákona č. 447/2008 Z.z.. Na základe odvolania žalobkyne Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice rozhodnutím č. U. zo dňa 2.4.2009 odvolanie žalobkyne zamietlo a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdilo. Z uvedeného dôvodu z podnetu žalobkyne prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach podal protest č. V. XX/XX - XX zo dňa 29.3.2012 proti rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice

č. U. zo dňa 2.4.2009. Následne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice rozhodnutím č. U. zo dňa 16.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice U. zo dňa 2.4.2009. Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XXXX/XXXXXX - XXX zo dňa 21.1.2009 bolo následne zrušené rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. U. zo dňa 16.4.2012. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov v novom rozhodnutí č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 priznal žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu od 1.5.2012. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že postup príslušných správnych orgánov po zrušení nezákonného rozhodnutia o odňatí kompenzačného príspevku bol nesprávny a nezákonný. Žalobkyni tak bola nezákonným rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava, pracovisko Košice č. U. zo dňa 2.4.2009 spôsobená škoda vo forme odňatia a zastavenia vyplácania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, pričom predmetný príspevok bol žalobkyni opätovne bez opory v zákone priznaný až od 1.5.2009. Uvedeným postupom bola žalobkyni spôsobená škoda vo výške zodpovedajúcej súhrnu mesačných súm peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, ktorý nebol žalobkyni vyplácaný za obdobie od 1.1.2009 do 30.4.2009 vo výške 9,28 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z.z. o životného minima mesačne x 40 mesiacov, t.j. 688,80 eura. V konaní bolo preukázané splnenie povinnosti žalobkyne predbežne prerokovať nárok na náhradu škody s príslušným orgánom v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. s tým, že žalobkyňa požiadala o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou zo dňa 18.12.2014, oznámením žalovaného zo dňa 29.6.2015 doručeným žalobkyni 3.7.2015 bolo žalobkyni oznámené, že jej žiadosti nebolo nevyhovené. Vo vzťahu k vznesenej námietke premičania súd prvej inštancie uviedol, že námietka nebola vznesená dôvodne. Žalovaný tvrdil, že právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, tá je stanovená v dĺžke troch rokov, ktorá začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode. V zmysle ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodit' vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah (tak, aby bolo možné určiť približne výšku škody v peniazoch). Podľa názoru žalovaného, subjektívna premlčacia lehota začala plynúť v čase rozhodnutia o právoplatnosti prvostupňového orgánu ÚPSVaR Prešov zo dňa 21.1.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16.4.2009. S týmto tvrdením sa súd prvej inštancie nestotožnil. Uviedol, že predmetom konania je nezákonné rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012, ktoré bolo žalobkyni doručené v júli 2012. Premlčacia trojročná lehota spočívala ešte po dobu predbežného prerokovania nároku. Žaloba bola podaná až 21.7.2015, a preto súd prvej inštancie nárok žalobkyne nepovažoval za premlčaný. Vo vzťahu k námietke žalovaného pri posudzovaní dátumu, od ktorého žalobkyni patrí peňažný príspevok na kompenzáciu tým, že si žalobkyňa neuplatnila nárok na doplatenie predmetného peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov v lehote troch rokov stanovenej v § 45 ods. 10 zákona č. 477/2008 Z.z., v dôsledku čoho jej nárok za obdobie od 1.1.2009 do 30.4.2012 je prekludovaný, a preto novo určená výška peňažného príspevku mohla byť priznaná len s účinnosťou od 1.5.2012, k tomu súd prvej inštancie uviedol, že podnet žalobkyňou bol podaný dňa 6.2.2012, teda po 2.1.2012, preto ust. § 45 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. nebolo možné uplatniť. S uvedenými námietkami žalovaného sa súd prvej inštancie nestotožnil, s tým, že uviedol, že z ust. § 45 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. jednoznačne vyplýva, že peňažný príspevok na kompenzáciu sa dodatočne spätne prizná vtedy, ak príslušný orgán dodatočne zistí, že peňažný príspevok na kompenzáciu sa odňal, aj keď sa odňať nemal. Správne orgány tak mali konať z úradnej povinnosti ex offo minimálne teda od doby, kedy bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 21.1.2009. Súd bol toho názoru, že žalobkyňa bola ukrátená na svojich právach v dôsledku nesprávnej aplikácie zákona správnym orgánom pri vydávaní rozhodnutia zo dňa 21.1.2009, kedy sa jej odňala a zastavila výplata peňažného príspevku. Súd prvej inštancie konštatoval, že ak správne orgány zistili, že príspevok nemal byť odňatý, mali bez ďalšieho konať z úradnej povinnosti minimálne od doby, keď bolo žalovaným zrušené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, a to bez ohľadu na to, či žalobkyňa dala alebo nedala podnet na podanie protestu prokurátorom alebo či žalobkyňa podala odvolanie v zákonnej lehote. Nie je možné akceptovať obranu žalovaného, že žalobkyňa si neuplatnila nárok na doplatenie predmetného peňažného príspevku v lehote troch rokov s poukázaním na ust. § 45 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z., ako aj s tvrdením, že proti uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie v zákonnej lehote, ktoré však následne dňa 27.7.2012 vzala späť, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyňa žiadala v

trojročnej lehote od 1.1.2009 o odstránenie dôsledkov rozhodnutia o odňatí príspevku. Z tohto dôvodu sa súd prvej inštancie nestotožnil s tvrdením žalovaného o zániku práva žalobkyne na príspevky v lehote troch rokov od ich odňatia. Pri ustanovení uplatnenej výšky náhrady súd vzal do úvahy, že úrad, ako aj ústredie poznali situáciu žalobkyne z predložených listinných dokladov, a napriek tomu nekonali v súlade s platnými právnymi predpismi a odopreli žalobkyni vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v sume 16,60 eura mesačne od 1.1.2009 a len na základe sťažnosti žalobkyne a jej podania na prokuratúru došlo k náprave tohto nezákonného stavu. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov v novom rozhodnutí č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 priznal žalobkyni peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu od 1.5.2012, a preto súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú, a preto jej vyhovel. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, ako aj, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na to, že sa nestotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdom v tom, že nie je možné považovať rozhodnutie ústredia, ako odvolacieho orgánu zo dňa 2.4.2009, ako to rozhodnutie, ktoré malo žalobkyni spôsobiť škodu, nakoľko je potrebné brať zreteľ, že v dôsledku nového zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 1.1.2009, muselo byť vydané nové rozhodnutie o peňažnom príspevku žalobkyne, nakoľko novou právnou úpravou sa menila jeho výška, ktorá sa určila percentuálne zo sumy životného minima, na rozdiel od predchádzajúcej úpravy, ktorou bol peňažný príspevok určený konkrétnou sumou. Táto povinnosť vyplývala z ust. § 66 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z.. Žalovaný zdôraznil, že v zmysle ust. § 66 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., dovtedajšie peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia sa považujú za kompenzačné príspevky v zmysle nového zákona č. 447/2008 Z.z. s tým, že bolo potrebné vydať príslušným správny orgánom nové rozhodnutie o jeho výplate, vzhľadom na stanovenie inej výšky zákonom. Ďalej uviedol, že správny orgán následne rozhodoval o osobách, ktoré už poberali peňažný príspevok, predovšetkým o jeho výške, s uvedením dátumu, od ktorého v novej výške sa peňažný príspevok bude vyplácať. Nebolo však vylúčené ani rozhodnutie o odňatí príspevku s poukazom na ust. 45 ods. 3, § 65 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z.. Rozhodnutia z roku 2009 súd prvej inštancie označil za rozhodnutia, ktoré mali žalobkyni spôsobiť škodu, ktoré boli v konečnom dôsledku ako nezákonné zrušené. Z tohto dôvodu správny orgán musel vydať nové rozhodnutie, ktorým určil výšku nového peňažného príspevku už v súlade s novým zákonom, ale vyplácanie určil až od 1.5.2012. Žalovaný zastával názor, že nárok na náhradu škody nie je možné odvíjať od rozhodnutí z roku 2009 o odňatí príspevku, ale od rozhodnutí o určení výšky nového peňažného príspevku s určením dátumu jeho priznania. Správny orgán mal možnosť priznať príspevok aj spätne, čo však neučinil a svoje rozhodnutie aj odôvodnil. Spätne nepriznanie peňažného príspevku bolo aj predmetom odvolacieho konania ústredia, ale toto relevantné rozhodnutie nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť, a preto v danej veci absentuje zákonný predpoklad priznania nároku žalobkyni v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Podľa názoru žalovaného, nezákonné rozhodnutie ÚPSVaR Prešov zo dňa 21.1.2009 a rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Košice zo dňa 2.4.2009 sa týkalo samotného odňatia príspevku na kompenzáciu. Žalobkyňa nedisponuje rozhodnutím ktoré by bolo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť dôvodu spätného nepriznania príspevku na kompenzáciu odo dňa 1.1.2009. Rozhodnutie ÚPSVaR Prešov zo dňa 29.6.2012, ktorým bol priznaný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov s účinnosťou od 1.5.2012, žalovaný považuje za rozhodnutie, ktoré bolo zákonné, lebo nebolo zrušené, žalobkyňa nevyužila možnosť podať opravný prostriedok, ani možnosť podať správnu žalobu proti predmetnému rozhodnutiu, účelom ktorej by bolo preskúmanie zákonného rozhodnutia. Vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozhodnutia bodu 31 žalovaný poukázal na to, že súd prvej inštancie nešpecifikoval, v čom mal spočívať nesprávny úradný postup správneho orgánu. Poukázal na ust. § 45 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z.z., podľa ktorého nárok na dodatočné poskytnutie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti za spätné obdobie zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, od ktorého peňažný príspevok alebo jeho časť patril. Na základe protestu prokuratorky Krajskej prokuratúry Košice č. S. XX/XXXX - X zo dňa 29.3.2012 v nadväznosti za rozhodnutie ústredia zo dňa 2.4.2009 bolo vydané nové rozhodnutie v danej

veci. Správny orgán mal možnosť do 30 dní od doručenia protestu napadnuté rozhodnutie zrušiť alebo nahradiť iným rozhodnutím, prípadne predložiť protest spolu so spisovým materiálom na rozhodnutie nadriadenému orgánu. Ústredie promptne rozhodnutím zo dňa 16.4.2012 protestu prokurátora vyhovel a zrušilo rozhodnutie zo dňa 2.4.2009 a zároveň osobitným rozhodnutím zo dňa 16.4.2012 zrušilo i rozhodnutie úradu č. XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 21.1.2009. Z uvedeného vyplýva, že správny orgán konal ihneď po doručení protestu. Opätovne poukázal na následné rozhodnutie o priznaní príspevku žalobkyni od 1.5.2012, a to rozhodnutie č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 vo výške 9,28 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu s tým, že citoval aj právnu úpravu, na základe ktorej z dôvodu, že žalobkyňa si neuplatnila peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov za obdobie od 1.1.2009 do 30.4.2012, považoval jej nárok za prekludovaný. Poukázal na iné rozhodnutia všeobecného súdu, týkajúce sa posúdenia správnosti úradného postupu príslušného orgánu. Ďalej poukázal na totožnú vec vedenú na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/315/2015, ktorá žaloba bola zamietnutá s tým, že platí princíp právnej istoty v zmysle rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, na ktoré rozhodnutia poukázal. Na záver skonštatoval, že žalobkyňa nedisponuje rozhodnutím, ktoré by bolo zrušené pre nezákonnosť z dôvodu spätného nepriznania príspevku na kompenzáciu od 1.1.2009, t.j. že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia zo strany žalovaného vo vzťahu k prejednávaniu nároku žalobkyne, t.j. nedošlo k zrušeniu posledného rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012, v ktorom bol priznaný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov s účinnosťou od 1.5.2012. Z tohto dôvodu podľa názoru žalovaného žalobkyňa nespĺňa jednu zo základných zákonných podmienok pre uplatnenie nároku na náhradu škody, ktorou je nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup v zmysle ust. § 5, § 6 ods. 1 a § 9 zákona č. 514/2003 Z.z.. V dôsledku nesplnenia základného zákonného predpokladu pre uplatnenie nároku na náhradu škody bolo bez právneho významu zaoberať sa otázkou škody, ako i príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, žalobu zamietnuť a žalobkyni nepriznať nárok na náhradu trov konania.

3. Právny zástupca žalobkyne v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že ho nepovažuje za dôvodné. Poukázal na to, že nesprávny úradný postup v danom prípade spočíval v tom, že orgán verejnej správy nepostupoval pri vydaní druhého rozhodnutia č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 z úradnej povinnosti (ex officio), to znamená, že postupoval v rozpore s ust. § 45 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z.. Za nedôvodnú považoval aj argumentáciu týkajúcu sa zmeškania zákonnej prekluzívnej lehoty. Vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej správy poukázal na to, že prvotné rozhodnutie orgánu verejnej správy č. XXXX/XXXXXX - XXX zo dňa 21.1.2009 je nevyhnutné považovať za rozhodnutie, ktoré bezprostredne súvisí s následne vydaným rozhodnutím orgánu verejnej správy č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012, nakoľko týmto rozhodnutím zreteľne došlo iba k ustáleniu výšky škody na strane žalobkyne. Samotný základ právneho nároku žalobkyne na náhradu škody je bezpochyby daný práve rozhodnutím z roku 2009. Podľa názoru právneho zástupcu žalobkyne, je nevyhnutné rozhodnutia orgánu verejnej správy z roku 2009 a z roku 2012 vykladať vo vzájomnej súvislosti a na účely rozhodovania o právnom nároku žalobkyne na náhradu škody, tieto rozhodnutia potrebné posúdiť spoločne. Neobstojí argumentácia žalovaného v tom, že žalobkyni bola škoda spôsobená výlučne iba rozhodnutím orgánu verejnej správy z roku 2012. Žalobkyni bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej správy z roku 2009 v priamom spojení ne neho nadväzujúcim rozhodnutím orgánu verejnej správy z roku 2012 s tým, že rozhodnutie orgánu verejnej správy z roku 2009 bolo ako nezákonné zrušené, čím došlo k splneniu príslušnej zákonnej podmienky pre priznanie právneho nároku žalobkyne na náhradu škody voči žalovanému. Navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný v rámci odvolacej repliky k vyjadreniu právneho zástupcu žalobkyne k odvolaniu opätovne poukázal na ním tvrdené skutočnosti. Zotrval na vyslovenom právnom názore, že správny orgán nepostupoval nesprávne s tým, že nie je možné považovať rozhodnutie ústredia ako odvolacieho orgánu zo dňa 2.4.2009 za rozhodnutie, ktoré malo žalobkyni spôsobiť škodu, nakoľko je potrebné zohľadniť, že v dôsledku nového zákona č. 447/2008 Z.z. účinného od 1.1.2009 muselo byť vydané nové rozhodnutie o peňažnom príspevku žalobkyne, nakoľko novou právnou úpravou sa menila jeho výška, ktorá sa určila percentuálne zo sumy životného minima, na rozdiel predchádzajúcej úpravy, ktorou bol peňažný príspevok určený konkrétnou sumou. Rozhodnutia z roku 2009, ktoré súd prvej inštancie označil za rozhodnutia, ktoré mali žalobkyni spôsobiť škodu, boli v konečnom dôsledku zrušené ako nezákonné. Týkali sa samotného odňatia príspevku na kompenzáciu. Žalobkyňa nedisponuje rozhodnutím, ktoré

by bolo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť z dôvodu spätného nepriznania príspevku na kompenzáciu od 1.1.2009. Poukázal na to, že žalobkyňa nevyužila možnosť podať správnu žalobu, účelom ktorej by bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu verejnej správy, o čom bola aj v rozhodnutí poučená, ktoré rozhodnutie akceptovala. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie č. XX/XXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 je platné a zákonné, rozhodnutie o správnosti resp. nezákonnosti postupu a rozhodnutí správnych orgánov v rámci konania o náhradu škody je nad rámec žalobného petitu. Ďalej nesúhlasil s názorom právneho zástupcu žalobkyne, že rozhodnutie z roku 2009 a následne z roku 2012 je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti, uvedenú argumentáciu považoval za tendenčnú a účelovú. Trval na ním uplatnených odvolacích námietkach v podanom odvolaní.

Právny zástupca žalobkyne sa k doručenému vyjadreniu v rámci odvolacej dupliky písomne nevyjadril.

5. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Citované ustanovenie je vyjadrením princípu okamžitej aplikability ustanovení Civilného sporového poriadku na všetky začaté i prebiehajúce konania v súlade s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov, ktorý znamená zachovanie právnych účinkov úkonov vykonaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30.6.2016, ktorých následky sa majú uznávať i vtedy, ak novšia procesná úprava už s týmto následkom nepočíta.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 26.3.2018 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vložil.

7. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku súdom prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu zákonných predpokladov pre uplatnenie nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie vydané orgánom verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., vrátane posúdenia dôvodnosti výšky uplatneného nároku, ako aj včasnosti uplatneného nároku vzhľadom na vznesenú námietku premlčania.

Na zdôraznenie správnosti odvolací súd uvádza, že predmetom nároku na náhradu škody je rozhodnutie vydané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XXXX/XXXXXX - XXX zo dňa 21.1.2009, ktorým bol odňatý a zastavený vyplácanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia žalobkyne v sume 16,60 eura mesačne od 1.1.2009. Predmetné rozhodnutie bolo na základe využitých opravných prostriedkov a protestu prokurátora rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č. U. zo dňa 16.4.2012 zrušené (č.l. 6, č.l. 16) spisu. Následne rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 bol určený peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím - žalobkyne vo výške 9,28 % mesačne zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu s účinnosťou od 1.5.2012. Uplatnenú námietku týkajúcu sa nesplnenia zákonného predpokladu pre zodpovednosť za škodu, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. V zmysle ust. § 5, 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na novú zákonnú úpravu o vyplácaní peňažných príspevkov na kompenzáciu osobám s ťažkým zdravotným postihnutím zákonom č. 447/2008 Z.z. účinným od 1.1.2009, peňažný príspevok poskytovaný podľa predchádzajúcej úpravy sa považoval za peňažný príspevok na kompenzáciu aj podľa novej úpravy, pričom žalovaný bol oprávnený posudzovať iba výšku tohto peňažného príspevku. Základ nároku peňažného príspevku sa neprehodnocoval. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právnu úpravu vyplývajúcu z ust. § 66 ods. 1, 2, zákona č. 447/2008 Z.z., podľa ktorej peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a peňažný príspevok za opatrovanie poskytované podľa zákona účinného do 31.12.2008, sa považujú za peňažné príspevky na kompenzáciu podľa zákona účinného od 1.1.2009. Príslušný orgán určí výšku peňažných príspevkov uvedených v ods. 1 podľa zákona účinného od 1.1.2009 najneskôr do 31.7.2009. V zmysle ust. § 65 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z. sa odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu zvýšených výdavkov, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31.12.2008, zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení platnom do 31.12.2008 sa po tomto dátume neprehodnocuje podľa zákona účinného od 1.1.2009, ak u občana s ťažkým zdravotných postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti. Pôvodne bol žalobkyni priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia Okresným úradom v Prešove, odbor sociálnych vecí a rodiny rozhodnutím č. W..X W. XXX/XX, XX/XXXXX - XXX zo dňa 2.3.2000, s právoplatnosťou od 9.3.2000, a to s účinnosťou od 1.8.1999 vo výške 15 % zo sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu, vyplývajúcu z ust. § 2 zákona č. 125/1998 Z.z. o životnom minime a ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení neskorších predpisov. Podkladom pre rozhodnutie bol posudok odboru sociálnych vecí Okresného úradu v Prešove č. X V. XXX/XX - E.. - X/X, XX/XXXXX - XXX zo dňa 21.1.2000, s tým, že výška poskytnutého peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia bola vo výške 500 Sk (16,60 eura mesačne s účinnosťou od 1.9.2014) upravená právoplatným rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zo dňa 3.9.2004. Tým, že následne orgán verejnej moci rozhodol o priznaní peňažného príspevku na kompenzáciu žalobkyni rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č. XX/XXXXX - XXX zo dňa 29.6.2012 s účinnosťou od 1.5.2012, vznikol žalobkyni nárok na náhradu škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktoré bolo zrušené. Týmto rozhodnutím je rozhodnutie o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku, priznaného podľa predchádzajúcej právnej úpravy s účinnosťou od 1.1.2009. Namietané neprávne právne posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vrátane základných predpokladov pre uplatnenie zodpovednosti za škodu neboli dôvodné.

8. Vo vzťahu k vyslovenému právnenému názoru súdu prvej inštancie ohľadne nekonania orgánu verejnej moci ex officio vzhľadom na sociálnu situáciu žalobkyne, ako aj postavenie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím po zrušení rozhodnutia o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku, odvolací súd uvádza, že uvedené odôvodnenie bolo nad rámec uplatňovaného nároku vzhľadom k tomu, že základom pre uplatnený nárok na náhradu škody bolo nezákonné rozhodnutie, nie nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Z tohto dôvodu odvolací súd nezaujal ani vecné stanovisko k vyslovenému právnenému názoru súdu vrátane žalovaného v podanom odvolaní.

9. Vo vzťahu k výške uplatnenej náhrady škody súd prvej inštancie vychádzal správne zo sumy priznanej výšky peňažného príspevku na kompenzáciu od 1.5.2012 vo výške 16,60 eura, ktorou výškou bol súd prvej inštancie viazaný s tým, že nezákonným odňatím a pozastavením výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu žalobkyni s účinnosťou od 1.1.2009 do 30.4.2012 vznikla žalobkyni škoda.

10. Vo vzťahu k poukazovaniu na iné rozhodnutia v obdobných veciach všeobecného súdu, odvolací súd poukazuje na to, že v sporovom konaní je súd viazaný žalobou, navrhovaným petitom, skutkovými tvrdeniami uvedenými stranou v spore v žalobe (č.l. 7 CSP) s tým, že podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu princípu právnej istoty rozhodnutím v tejto veci, ak žalobe bolo vyhovené po preukázaní zákonom splnených podmienok pre uplatnenie nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktoré bolo zrušené.

Ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach Najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. S prihliadnutím na čl. 3 základných princípov CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/129/2017 z 31.10.2017).

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 381 ods. 1 CSP vrátane súvisiaceho výroku o nároku na náhradu trov konania.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobkyne v odvolacom konaní, ktorej bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP. O výške priznanej náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.